

Л. М. Масол, О. В. Гайдамака

**Зошит-альбом
для учня**

Мистецтво

*Перевіряємо набуті
компетентності*

8

клас

- ✓ *Контрольні запитання*
- ✓ *Візуальні тести*
- ✓ *Практичні завдання*
- ✓ *Мистецькі проекти*
- ✓ *Завдання для самоосвіти*

Л. М. Масол, О. В. Гайдамака

Мистецтво

*Перевіряємо набуті
компетентності*

ЗОШИТ-АЛЬБОМ

уч _____ 8 __ класу

Київ
Видавничий дім «Освіта»
2017

УДК 7.01(075.3)
М31

*Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією дисциплін художньо-естетичного циклу
Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України
(лист Інституту модернізації змісту освіти від 08.07.2016 № 2.1/12-Г-515)*

Масол Л. М.

М31 Мистецтво. 8 клас. Перевіряємо набуті компетентності :
зошит-альбом для учня загальноосвіт. навч. закл. /
Л. М. Масол, О. В. Гайдамака. — К. : Видавничий дім
«Освіта», 2017. — 32 с.

ISBN 978-617-656-560-4.

**УДК 7.01(075.3)
ББК 85.1я721**

ISBN 978-617-656-560-4

© Масол Л. М., Гайдамака О. В., 2016
© Видавничий дім «Освіта», 2017

ДОРОГІ ВОСЬМИКЛАСНИКИ!

Щоб краще розуміти мистецтво, треба орієнтуватися в особливостях мистецьких стилів. Упродовж навчання у 8-му класі ви ознайомитеся з такими стилями, як єгипетський, античний, скіфський, візантійський, романський, готичний, Ренесанс, бароко, рококо, класицизм, романтизм і реалізм.

Зошит-альбом з мистецтва — це ваш путівник у лабіринт стилів минулого, помічник на шляху розуміння шедеврів мистецтва різних епох, починаючи з давніх цивілізацій. Користуючися ним у процесі пізнавальної, художньо-практичної та ігрової діяльності, виконуючи різні завдання, ви зможете перевірити свої знання і вміння з музичного та образотворчого мистецтва, набуті предметні та міжпредметні компетентності з основних тем.

Виконуючи практичні завдання з образотворчого мистецтва, ви можете або орієнтуватися на запропоновані зразки та етапи роботи, або, як творчі особистості, самореалізуватися, спираючись на власну уяву і фантазію. Матеріали зошита допоможуть вам у виборі індивідуальних підтем для виконання колективних мистецьких проєктів, спонукатимуть до самостійних пошуків і досліджень. Сподіваємося, що у вільний час вам буде цікаво розгадувати запропоновані кросворди.

Разом з оцінкою вчителя ви матимете можливість наприкінці року самостійно оцінити свої досягнення, набуті компетентності, обрати пріоритети подальшої художньої самоосвіти.

Отже, вирушаймо в мистецько-стильову подорож! У добру путь!

З повагою, автори

Класицизм

Бароко

Ренесанс

Античний

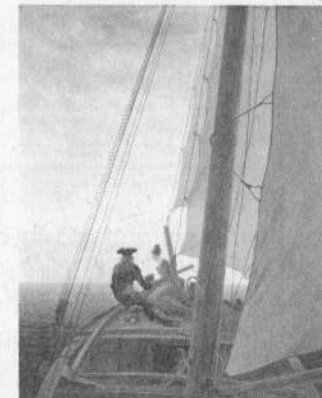
Готичний

Романський

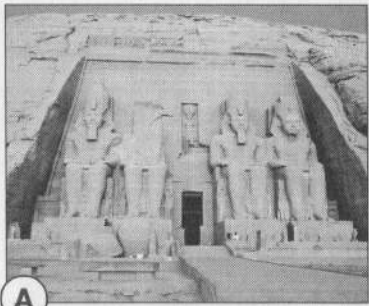
Реалізм

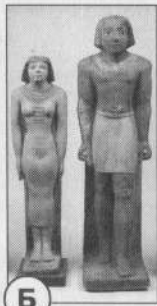
Романтизм

1. Підпиши види скульптури, зокрема рельєфу, що репрезентують стиль мистецтва Стародавнього Єгипту.

А

Б

В

Г

---

2. Підпиши назви музичних інструментів, що набули популярності у Стародавньому Єгипті. Підкресли, який з них поширений у сучасній музичній культурі.

---

3. Досліди особливості жіночого і чоловічого одягу давніх єгиптян. Запропонуй характерні елементи, які варто застосовувати театральним костюмерам у процесі підготовки опери Дж. Верді «Аїда». Аргументуй доцільність своєї пропозиції.

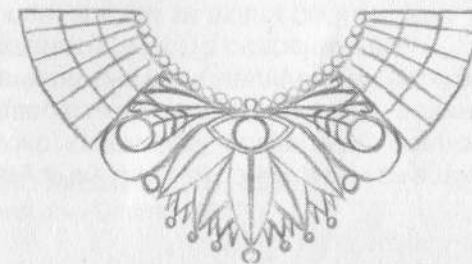
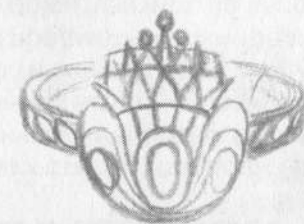
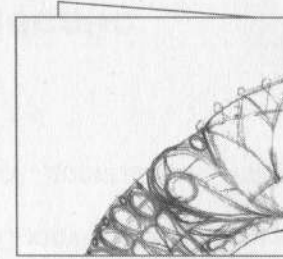
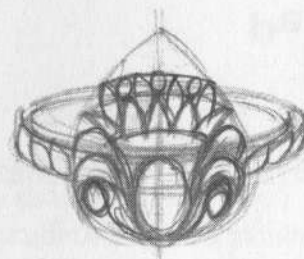

---

4. Об'єднайтеся в «майстерні ювелірів» та створіть ескізи прикрас за єгипетськими мотивами. *Орієнтовні теми:* «Сонце — володар світу», «Таємничий скарабей», «Чарівний лотос» (кольорові олівці, фломастери).

1. Підпиши, які грецькі архітектурні ордери репрезентують колони на ілюстраціях.

2. Підпиши назви музичних інструментів, зображених на ілюстраціях. Познач, який античний музичний інструмент став емблемою мистецтва.

3. Мистецький проект «Античне мистецтво». Обери й познач індивідуальну підтему для самостійного дослідження: «Шедеври архітектури», «Антична скульптура — гімн людині», «Міфи про музику і музикантів», «Вазопис», «Одяг греків і римлян». Запиши потрібні джерела: літературу, сайти.

Занотуй результати здійсненого проекту, особисті враження й ставлення.

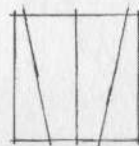
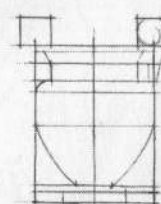
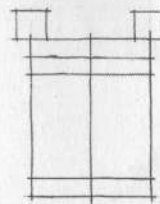

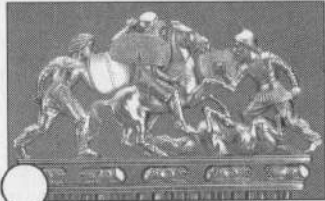

4. Намалюй давньогрецьку вазу, декоровану орнаментами (графітні й кольорові олівці, фломастери, гелева ручка; тонований папір).

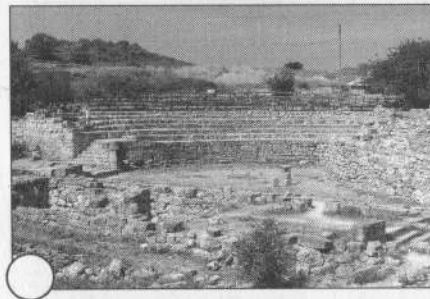
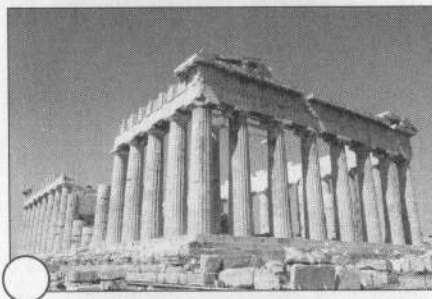

1. Познач, які твори належать до античного стилю (А), а які презентують скіфський стиль (С).

2. Обери й познач споруду, де найдоцільніше буде поставити балет А. Хачатуряна «Спартак». Аргументуй свою думку.

3. У вільний час прочитай поему-баладу Л. Костенко «Скіфська Одиссея». Порівняй настрої поезії з музикою «Скіфської сюїти» С. Прокоф'єва. Напиши про своє ставлення до цих творів.

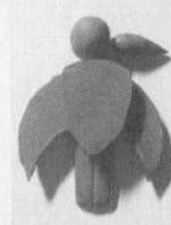
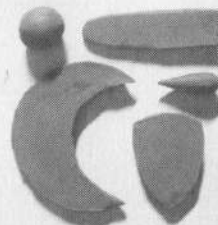

---

4. Створи рельєф в анімалістичному жанрі за мотивами скіфського «звіриного стилю» (пластилін, фольга, покриття «металік», лак золотистого або бронзового кольору). Орієнтовні теми: «Кінь», «Лосеня», «Олень», «Грифон».

У ВІЛЬНИЙ ЧАС

По горизонталі: 1. Головний храм Афінського Акрополя.

По вертикалі:

1. Бог натхнення і покровитель мистецтв.
2. Духовий музичний інструмент стародавніх греків.
3. Мандрівний співак античності.
4. Одна з давньогрецьких богинь, покровителька міста Афіни.
5. Техніка живопису восковими фарбами.
6. Стиль мистецтва, що охоплює мистецтво стародавніх Греції та Риму.
7. Один із видів архітектурної композиції, що складається з вертикальних (колони, пілястри) і горизонтальних елементів. У давньогрецькій архітектурі застосовували три його види: доричний, іонічний, коринфський.
8. Частина споруди (у вигляді галереї), відділена від інших рядом колон.

Вона прийшла

Вона прийшла непрохана й неждана,
І я її зустріти не зумів.
Вона до мене впливла з туману
Моїх юнацьких несміливих снів.

Вона прийшла, завітчана і мила,
І руки лагідно до мене простягла,
І так чарівно кликала й манила,
Такою ніжною і доброю була.

І я не чув, як жайвір в небі тане,
Кого остерігає з висоти...
Прийшла любов непрохана й неждана —
Ну як мені за нею не піти?

Василь Симоненко

Не говори печальними очима...

Не говори печальними очима
Те, що не можуть вимовити слова.
Так виникає ніжність самочинна.
Так виникає тиша грозова.

Чи ти мій сон, чи ти моя уява,
чи просто чорна магія чола...
Яка між нами райдуга стояла!
Яка між нами прірва пролягла!

Я не скажу і в пам'яті — коханий.
І все-таки, згадай мене колись.
Ішли дві долі різними шляхами.
На роздоріжжі долі обнялись.

Ліна Костенко

1. Визнач з-поміж зображень види живопису, притаманні візантійському стилю (поєднай їх з відповідними назвами).

Вишгородська Богоматір

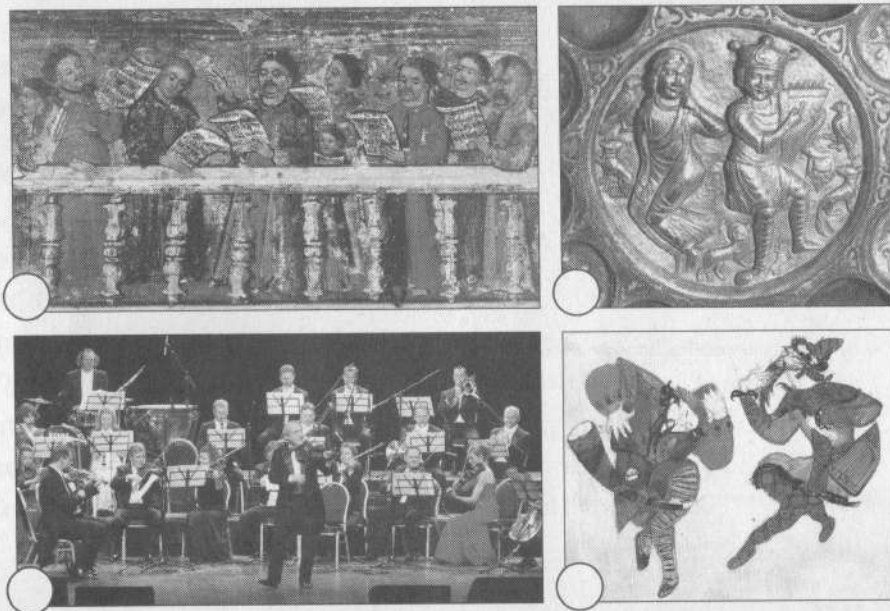
Фреска «Скоморохи»

Гравюра з Києво-Печерського патерика

Мініатюра з Остромирового Євангелія

2. Познач, хто може виконувати знаменний розспів.

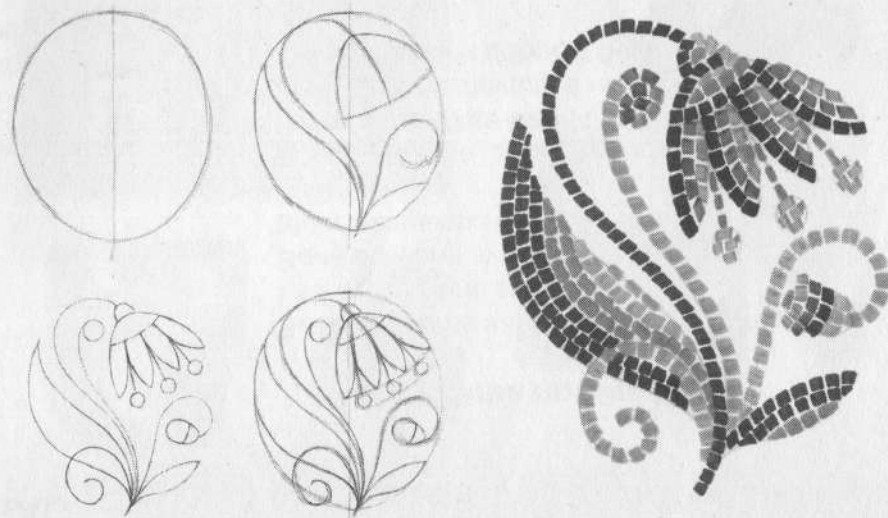

3. Мистецький проект «Художня культура Русі-України». Обери й познач індивідуальну підтему для самостійного дослідження: «Синтез мистецтв у храмі», «Чому і коли зникли скоморохи», «Загадки крюкової нотації».

Занотуй результати здійсненого проекту, особисті враження й ставлення.

4. Створи ескіз мозаїки (квіти, птахи тощо) у візантійському стилі для оформлення інтер'єру (кольоровий папір, різнофактурні матеріали, пластилін).

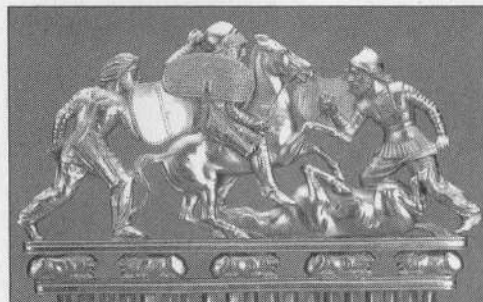

1. Познач архітектурні пам'ятки України в романському стилі.

2. Якщо б тобі довелося бути дизайнером, якими образами доцільно проілюструвати ноти творів (поєднай відповідності):

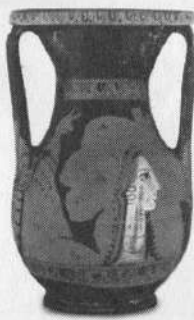
І. Карабіць. Опера-ораторія
«Київські фрески»

О. Богомолець. «Давня пісня»

С. Прокоф'єв. Танок лицарів
з балету «Ромео і Джульєтта»

Б. Тенін. «Ольвія»

3. Поміркуй, який «кодекс лицарської честі» потрібний сучаснику.

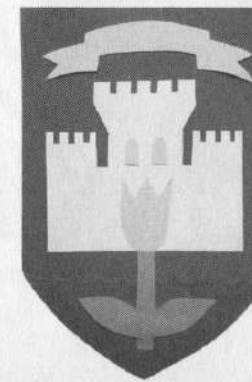
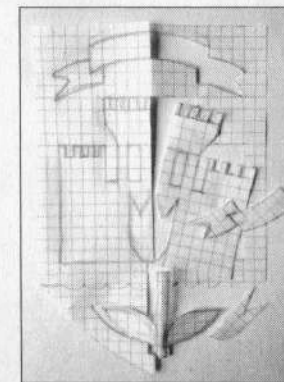
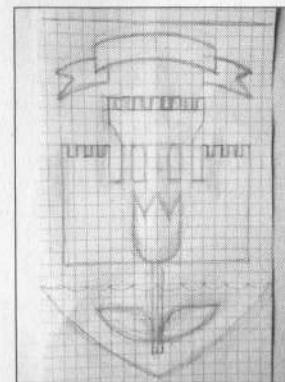
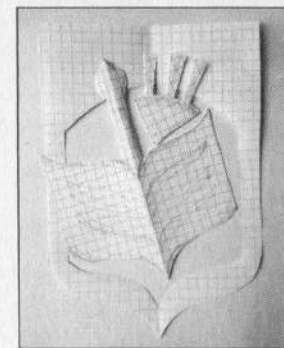
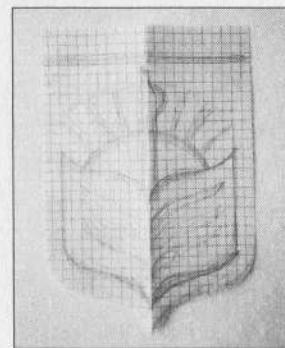

Обговоріть цей кодекс з однокласниками й спільно визначте найважливіше (підкресли чи допиши ці якості).

4. Створи ескіз герба своєї школи або міста (кольоровий папір, ножиці, клей, олівці, фломастери).

1. Порівняй інтерпретації однієї теми митцями Відродження. Опиши образ, який найбільше тебе зацікавив.

---

2. Яке зображення варто застосувати як елемент оформлення диска Дж. Каччіні «Ave Maria».

3. Мистецький проект «Титани Відродження». Досліди творчість одного з титанів Відродження, твори якого найбільше тебе зацікавили. Створи презентацію «Портрет митця». Запиши основні твори митця.

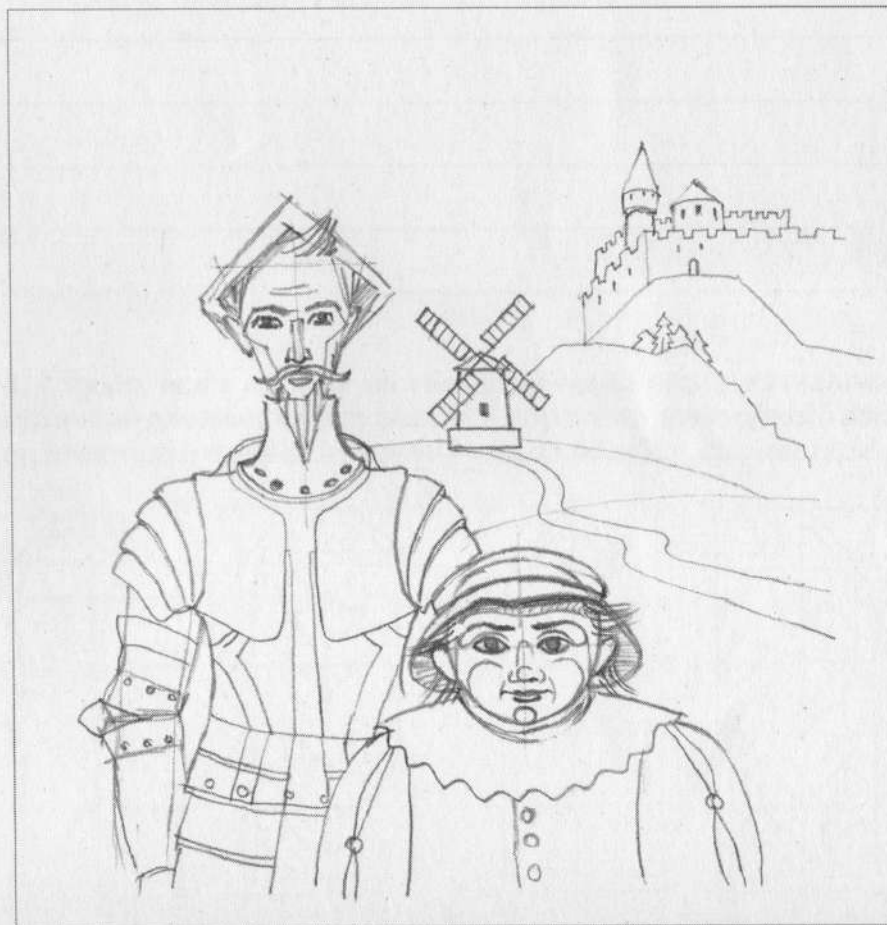

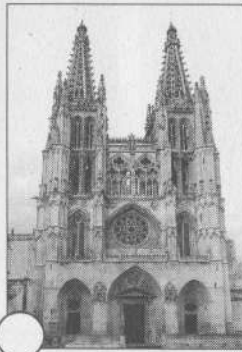
4. Намалюй живописний парний портрет літературних героїв доби Відродження (Ромео і Джульєтта, Дон Кіхот і Санчо Панса та ін.) (акварель або гуаш, пензлі).

1. Визнач стиль архітектурних споруд — готичний (Г), Ренесанс (Р). Впиши у клітинки назву архітектурної деталі, що стала знаковою для соборів епохи Відродження.

--	--	--	--	--

2. За ілюстраціями опиши особливості музикування доби Відродження.

---

3. Поцікався, які прислів'я використав у своєму романі «Гаргантюа і Пантагрюель» французький письменник Ф. Рабле — сучасник П. Брейгеля Старшого.

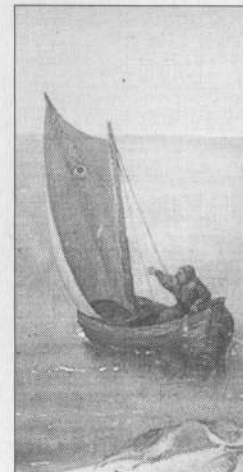

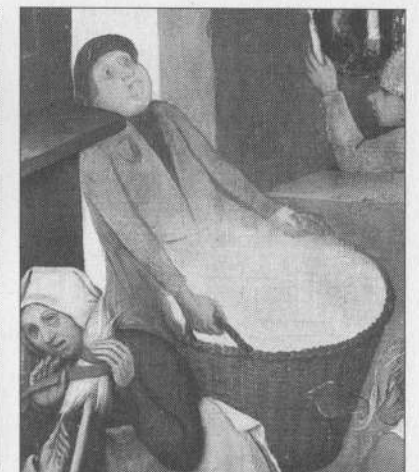
4. Колективна робота. Орієнтуючись на ідеї картини Брейгеля Старшого «Фламандські прислів'я», вигадайте символічні сюжети до українських прислів'їв і приказок. Намалуйте серію ілюстрацій і організуйте виставку «Енциклопедія народної мудрості».

«Пливти за вітром»
(«Пливти за течією»)

«Кидати гроші
на воду»
(«Кидати гроші
на вітер»)

«Носити пар у кошику»
(«Носити воду решетом»)

1. Познач шедеври мистецтва, які належать до українського бароко.

Поцікався, яким спорудам твого краю притаманні риси бароко.

---

2. Напиши назви музичних інструментів, поширених у культурі бароко, та твори для них, які ти слухав на уроках.

Визнач назву жанру українського музичного фольклору, що набув розквіту в епоху козацького бароко.

3. Уяви, під яку музику могла б танцювати інфанта Маргарита, зображена на картині Д. Веласкеса «Меніні» (озвуч картину).

У вільний час послухай оригінали й аранжування творів Й.-С. Баха й А. Вівальді. За допомогою музичних редакторів створи на комп'ютері рінгтон на основі мелодій з прослуханих творів.

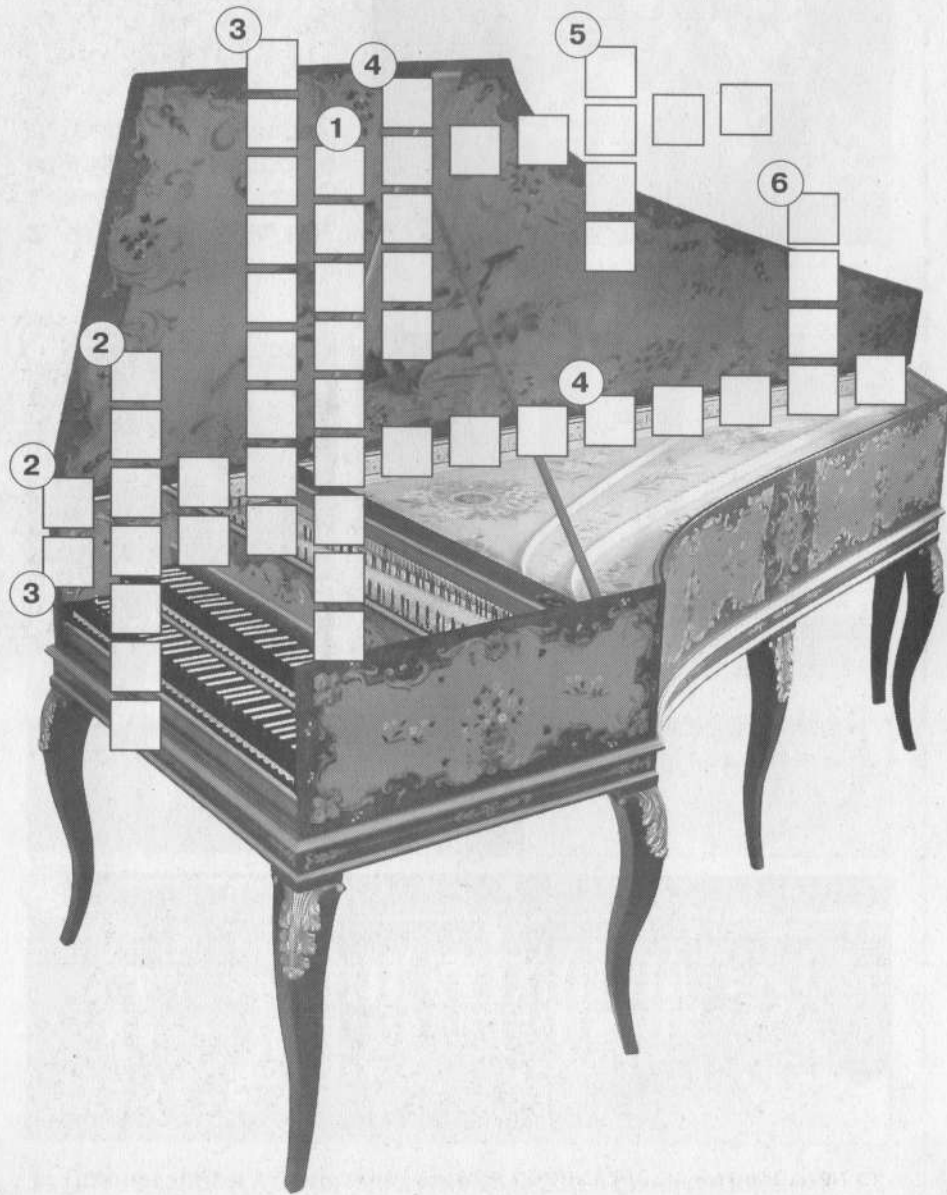
4. Поцікався, які елементи бароко застосовують сучасні дизайнери інтер'єрів. Створи замальовки меблів, дзеркал, світильників тощо для оформлення вітальні у стилі бароко (кольорові олівці).

У ВІЛЬНИЙ ЧАС

По горизонталі:

1. Жанр українського портретного живопису, що використовував прийоми іконопису.
2. Перегородка, що відокремлює вітвар від центральної частини церкви, на якій розташовані ікони.
3. Музичний інструмент.
4. Циклічний інструментальний твір, що складається з кількох самостійних за кількістю, порядком і способом сполучення п'єс, об'єднаних художнім задумом.

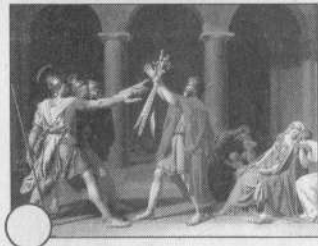
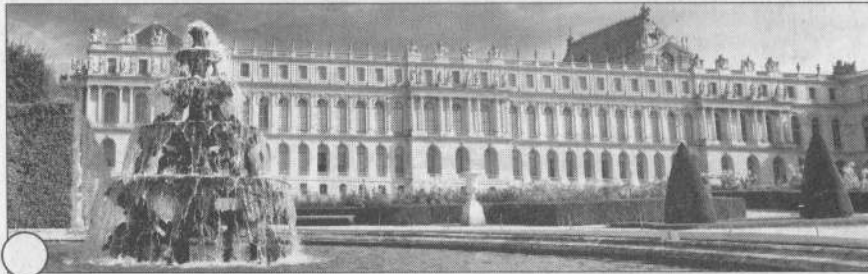
По вертикалі:

1. Вид багатоголосся, у якому окремі мелодії або групи мелодій мають самостійне значення.
2. Портретна ікона із зображенням Богородиці, у змісті якої могли поєднуватися світська та релігійна тематика.
3. Узагальнена назва музики, що має програму (літературну, візуальну тощо).
4. Ім'я козака — головного персонажа народних картин.
5. Музично-пісенний жанр українського музичного фольклору про події з життя козаків XVI–XVIII століть.
6. Вокальний жанр, пісня духовного або світського змісту, що виконують без супроводу на три (чотири) голоси.

1. Познач твори у стилі класицизму (К) та у стилі бароко (Б).

2. Яку назву має музичний колектив, керований композитором Й. Гайдном? Підпиши.

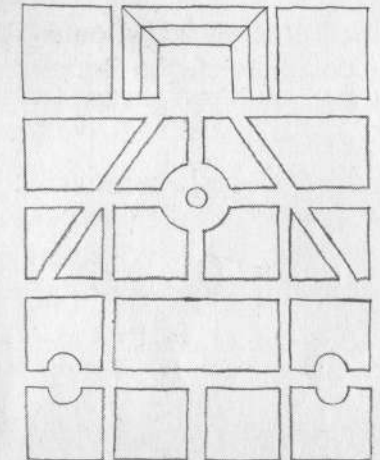
3. Підпиши прізвища видатних композиторів. Підкресли, хто із них є засновником класичної симфонії.

З'ясуй за допомогою інтернету, які класичні твори звучать у сучасних флешмобах. Придумай слоган для реклами концерту класичної музики.

4. Віднайди елементи класицизму в спорудах і парках свого краю. Придумай і намалюй вигляд класичного парку з висоти пташиного лету (кольорові олівці, фломастери).

1. Який із творів, на твою думку, «зайвий» у цьому ряду? Поясни чому. Запиши, який стиль об'єднує інші твори живопису.

2. Познач музичні жанри, що набули розквіту в епоху романтизму. У яких із цих жанрів творили композитори, зображені на ілюстраціях? Поєднай відповідники.

☐ ноктюрн	☐ елегія	☐ рапсодія
☐ етюд	☐ фантазія	☐ каприс
☐ концерт	☐ романс	☐ fuga

3. Проведи дослідження на тему «Мистецтво епохи романтизму» (з презентацією). Дізнайся більше про творчість одного з митців, який привернув твою увагу найбільше, і підготуй розповідь про нього з демонстрацією слайд-шоу. Запиши, які твори ти використовуєш.

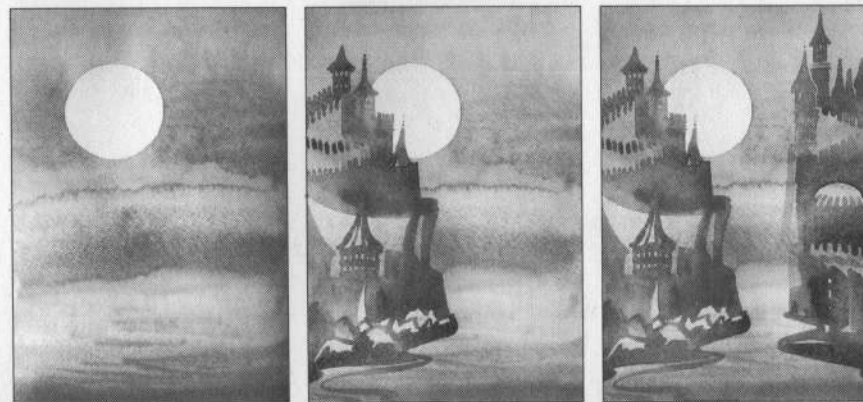

Створи мелодію романсу на вірші *В. Симоненка* або *Л. Костенко* (с. 9). Напиши назву музичного інструмента для супроводу, який, на твою думку, можна вважати символом романтичного стилю.

На дозвіллі разом з однокласниками підготуйте і проведіть музичну вітальню «Чарівні мелодії романсу».

4. Намалюй фантастичний живописний пейзаж (*акварель, пензлі*).

1. Познач твори живопису, написані в реалістичному стилі.

У вільний час поцікався, хто з художників присвячував свої твори тематиці українського козацтва.

2. За допомогою ілюстрацій запиши назви опер, яким притаманні риси реалізму, та їх авторів.

Опера

3. Досліди й запиши, у яких творах мистецтва відображено образ героїні опери Д. Січинського, зображеної на українській марці.

У вільний час подивися фільми про цю героїню.

4. Намалюй реалістичну композицію в побутовому жанрі на тему українських народних обрядів (кольорові олівці, пастель, крейда).

САМООЦІНКА ДОСЯГНЕНЬ

Я ЗНАЮ, РОЗУМІЮ ТА РОЗРІЗНЯЮ ТВОРИ МИСТЕЦТВА
В ТАКИХ СТИЛЯХ

Я МОЖУ ЗАСПІВАТИ ПІСНІ

Я ВМІЮ ВИКОНУВАТИ КОМПОЗИЦІЇ З ОБРАЗОТВОРЧОГО
МИСТЕЦТВА, ВРАХОВУЮЧИ ОСОБЛИВОСТІ ТАКИХ СТИЛІВ

Я ЗМОЖУ ЗАСТОСОВУВАТИ НАБУТІ НА УРОКАХ МИСТЕЦТВА
КОМПЕТЕНТНОСТІ ТАКИМ ЧИНОМ

Я ХОЧУ ДІЗНАТИСЯ БІЛЬШЕ ПРО МИСТЕЦТВО МИНУЛОГО, А САМЕ

Я ОЦІНЮЮ СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ З МИСТЕЦТВА НА _____ БАЛІВ

Навчальне видання

МАСОЛ Людмила Михайлівна
ГАЙДАМАКА Олена Василівна

МИСТЕЦТВО Перевіряємо набуті компетентності

8 КЛАС

Зошит-альбом для учня

У підручнику використано методичні малюнки **О. В. Калініченко, В. В. Калініченко**

У зошиті використано:
фото та зображення

Adrià Ariste Santacreu, Anatolii Tkachuk, Anna Lenda, Berthold Werner, Dmytro Potapchuk, Fabio Bernardi, Karl Bloch, Klymenko, Konstantin Kulikov, Libor Vrska, Luciano Mortula, Ludovic Péron, Marie-Lan Nguyen, Oleksandr Tkachuk, Opalev, Parsifall, Petar Milošević, Rafael Laguillo, Sergey Ashmarin, Silvia Crisman, Vichaya Kiatying-Angsulee, Vital Julian Frey, Андрей Бутко, Виталий Едуш, Вячеслав Лопатин, Іван Вербицький, К. С. Павляк, Николай Денисов, Олексій Штанко, Сергей Гриндак
фото та зображення з Інтернет-ресурсів
depositphotos.com, <https://www.wikipedia.org>, <https://pixabay.com>

Редактор *Ю. Б. Баранова*
Технічний редактор *Л. І. Аленіна*
Дизайнер обкладинки *П. В. Ширнін*
Комп'ютерна верстка *П. В. Ширнін*
Коректор *Л. А. Еско*

Формат 60x90¹/₈. Ум. друк. арк. 4,0.
Обл.-вид. арк. 3,2. Наклад 5030 пр.
Зам. № 7-10-1301.

ТОВ «ВИДАВНИЧИЙ ДІМ «ОСВІТА»

Свідоцтво «Про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції»
Серія ДК № 5081 від 13.04.2016 р.

Адреса видавництва: 04053, м. Київ, вул. Обсерваторна, 25
www.osvita-dim.com.ua

Віддруковано у ПРАТ «Харківська книжкова фабрика "Глобус"»
61052, м. Харків, вул. Різдвяна, 11.
Свідоцтво ДК № 3985 від 22.02.2011 р.
www.globus-book.com

www.osvita-dim.com.ua

Наукове мислення
Співробітництво Розуміння
Лідерство
Взаємодія Передавання досвіду
Формулювання суджень
Прийняття рішень Критичне осмислення
Ініціювання Індивідуальна відповідальність
Творче мислення Планування роботи
Результати Уміння
Знання Цінності Ставлення
Досвід застосування Продукування
Компетентності

З питань придбання навчально-методичної літератури можна звертатися:
ТОВ «ТД «ОСВІТА-ЦЕНТР+»
osvita-center.com.ua;
osvita@osvita-center.com.ua
тел.: (044) 209-76-49; (099) 553-33-96;
(098) 961-73-18; (067) 401-75-41.

ISBN: 978-617-656-560-4

9 786176 565604